

Universitatea
Transilvania
din Braşov

TEZĂ DE ABILITARE

REZUMAT

Titlu: Tulburările de percepție, de gândire și de comportament în practica psihiatrică – abordări terapeutice actuale și de perspectivă

Domeniul: MEDICINĂ

Autor: Conf. Dr. Andreea TEODORESCU
Universitatea Transilvania din Braşov

BRAȘOV, 2024

Rezumat

Teza de abilitare „**Tulburările de percepție, de gândire și de comportament în practica psihiatrică – abordări terapeutice actuale și de perspectivă**” reprezintă rezultatul activității mele profesionale, academice și științifice din perioada care a urmat susținerii tezei de doctorat "Modele cognitive implicate în geneza ideilor delirante de persecuție" și până în prezent.

Povara tulburărilor psihice este în continuă creștere, cu un impact semnificativ asupra sănătății și consecințe sociale și economice majore în toate țările lumii. Tulburările de percepție, de gândire și de comportament sunt elemente clinice esențiale în patologia psihiatrică. O proporție semnificativă din tulburările psihiatrice încorporează aceste simptome în tabloul clinic.

Personal, am avut un mare interes în studiul procesului de gândire, teza mea de doctorat axându-se pe cercetarea ideilor delirante de persecuție, considerate a fi cele mai frecvent întâlnite în patologia psihiatrică.

Studiul tulburărilor conținutului gândirii a luat amploare în ultimii douăzeci de ani și a generat o bază de cunoștințe care a îmbunătățit semnificativ tratamentul medical și psihologic. Un rezultat al efortului meu de cercetare a fost acela de a oferi modele teoretice pentru apariția, dezvoltarea și menținerea ideilor delirante de persecuție.

Pornind de la această preocupare științifică pentru procesele de gândire și percepție, pe măsură ce m-am dezvoltat profesional, am continuat cercetările începute în timpul studiilor doctorale. În anul 2016 mi-am început activitatea didactică în cadrul Facultății de Medicină a Universității Transilvania Brașov, predând studenților Științele comportamentului uman, astfel încât interesul meu s-a concentrat și pe studiul comportamentului uman din perspectiva patologiei psihiatrice.

Activitatea clinică în cadrul Spitalului Clinic de Psihiatrie și Neurologie Brașov a stat la baza activității mele de cercetare în ultimii ani și a condus la dezvoltarea și publicarea unui număr de studii axate pe abordarea terapeutică în mai multe afecțiuni psihiatrice care includ în tabloul clinic tulburări de percepție, gândire și comportament.

Tulburările de gândire și de percepție precum și funcționarea comportamentală alterează semnificativ funcționarea generală a individului și, în funcție de gravitate, pot afecta calitatea vieții pacientului, dar și a familiei, cu un

impact economic major asupra societății. Aceste simptome severe pot fi găsite în multe tulburări psihiatrice, cum ar fi schizofrenia, tulburarea afectivă bipolară, depresia majoră, tulburările de personalitate, tulburările cognitive, deficitul intelectual și în abuzul de substanțe.

Cercetările anterioare sugerează o frecvență ridicată a simptomelor psihotice și a tulburărilor de comportament în multe tulburări psihiatrice. Este necesar să se abordeze aceste simptome în așa fel încât managementul terapeutic să fie adecvat și unitar. Ținta tratamentului este reprezentată de o constelație de simptome care pot fi adesea găsite în diferite entități nosologice. Tulburările de percepție și tulburările de gândire pot fi prezentate clinic sub formă de idei delirante și halucinații, simptome pe care le încadrăm generic în simptomele psihotice. Ele devin ținta tratamentului, nu neapărat afecțiunea psihiatrică care le include.

Deși indicațiile pentru utilizarea antipsihoticelor sunt limitate la un anumit grup de boli, acestea sunt utilizate frecvent ca medicamente de salvare în cazuri cu risc ridicat sau fără răspuns la tratamentul clasic. Pornind de la aceste considerente, lucrarea de față prezintă o serie de cercetări care evidențiază abordarea terapeutică a tulburărilor de percepție, gândire și de comportament. Tulburările de comportament însoțesc într-o proporție semnificativă de cazuri tulburările de percepție și gândire.

Teza de abilitare își propune o abordare integrativă a tulburărilor perceptuale, de gândire și de comportament care oferă o nouă perspectivă, atât din punct de vedere clinic, cât și terapeutic. Voi prezenta rezultatele mai multor cercetări care aduc în centrul atenției atât abordări clasice, cât și inovatoare.

Realizările științifice și profesionale reunesc cercetări care se adresează tratamentului tulburărilor de percepție, gândire și comportament în tulburările psihiatrice și prezintă rezultatele obținute în 3 direcții principale: abordarea terapeutică a percepției, gândirii și tulburărilor de comportament în tulburările psihiatrice majore, în perioada sarcinii și postpartum și managementul terapeutic al tulburărilor de comportament la persoanele vulnerabile.

Primul domeniu de interes se concentrează pe studierea tratamentului antipsihotic în bolile psihiatrice majore (schizofrenia și tulburarea bipolară) în care sunt prezente tulburările de percepție, de gândire și de comportament.

Voi prezenta o serie de lucrări care aduc informații de noutate cu privire la tratamentul antipsihotic, inclusiv în contextul pandemiei COVID-19.

În cea de-a doua secțiune voi prezenta studii privind abordările terapeutice ale simptomelor psihotice și comportamentale care apar în sarcina, dar și în perioada postpartum. Tratamentul simptomelor psihotice în timpul sarcinii și în perioada postpartum rămâne controversat, în special din cauza absenței studiilor clinice, a temerilor pe care pacientele, familia, medicii obstetricieni, medicii de familie dar și psihiatrii le au cu privire la administrarea diferitelor molecule.

Studiile publicate în acest sens vin să clarifice necesitatea, oportunitatea și siguranța administrării tratamentului antipsihotic la această categorie de paciente, subliniind beneficiile tratamentului în aceste cazuri comparativ cu riscurile care pot apărea din prezența, persistența sau agravarea simptomelor.

A treia direcție principală a acestei teze este reprezentată de studiul tulburărilor de comportament la persoanele vulnerabile, precum pacienții cu tulburări cognitive majore (demențe) sau cei cu deficite intelectuale. În acest sens, am studiat beneficiile tratamentului cu clozapină la pacienții cu demență, cu întârziere mentală și în cazurile de comportamente agresive rezistente la tratamentele standard.

Planurile de viitor sunt centrate pe dezvoltarea cercetării privind primul episod psihotic și rezistența la tratament și, de asemenea, dezvoltarea unei strategii de screening pentru detectarea demenței pentru a oferi o intervenție terapeutică timpurie.

Având în vedere implicarea activității didactice și academice, unele dintre acțiunile mele ulterioare privesc publicarea de noi cărți în domeniul științei comportamentului.